

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Plac-utca 47. és 49. szám.

Az érettségi.

Debreczen, május 19.

Most folynak országszerte az érettségi vizsgálatok. Rettentően komoly, sőt komor arcu professzorok összeráncolt homlokkal néznek farkasszemet sápadt arcu diákokkal és diákasszonyokkal, akik remegve néznek a legközelebbi jövődő elé.

Véletlen és szerencse! Ez a két dolog az, ami dominál érettségi vizsgálatainknál és vizsgarendszerünkönál általában.

A véletlen és a balszerencse oly kérdéseket juttatott nekik, amelyekre nem tudtak kielégítő választ adni. Az ily balszerencsének rendszeresen a kétségbeesés jár nyomában.

Különösen végzetes az az uzus, hogy a maturára miniszteri biztosokat küldenek ki. Ezek rendszerint igen nagy képpel és szigorúsággal foglalják el helyeiket pulpituson. Akkor látják először életükben a tanulókat; sejtelmük sincs az egyes tanulók kvalitásairól; nem tudják, kinek mihez van különös tehetsége, hanem ragaszkodva a feltett kérdésekhez, a válaszokból vonják le és az összes konzekvenciákat. Emberséges professzorok sokszor vérző szívvel kénytelenek tünni, hogy tanulók, a kiknek tehetséges voltáról esetleg megvannak győződve, egy-egy sikertelen válasz miatt szerencsétlenül járnak. Mert a miniszteri kiküldöttek fránya legények ám! Azokkal nem lehet — mint mondani szokás — kukoricázni és előszeretettel buktatnak.

Ahol vizsgálatok folynak, ott sokszor elkerülhetlen a buktatás. Ez kétségtelen. Más kérdés azonban az, hogy mire való a matura? Ha a tanuló nyolc osztályt végigjárt, letette mind a nyolc osztályról a vizsgát s még az utolsó vizsgát is jól megállta, nem emberkinzás-e odahurcolni őt a matura kinpadjára? Nyolc osztályról szóló bizonyítvány éppen elégséges arra, hogy az életre előkészüljön és oly pályára lépjen, mely egyéni hajlmainak és tehetségeinek megfelel. Teljesen fölösleges intézmény bizony az érettségi s csak arra jó, hogy a tanuló ifjuságot meggyötörje.

De addig is, míg tanügyi politikánk erre a belátásra jut, emlékeztet-

hozzuk, hogy a miniszteri megbízottak szereplése folytán tavaly is, az előző években is — szerencsére Debreczenben erre nem volt eset — sok maturáns a halálba menekült az érettségi biztosok irgalmatlansága elől. Emlékeztükre hozzuk nekik, hogy legdrágább kincseink ifjaink vannak kezükre bízva; emlékezzenek arra, hogy nemcsak miniszteri biztosok, hanem emberek is és hogy ők is voltak valamikor fiatalok és bohók. Saját gyermekeikre gondoljanak, akikhez rajongó szeretettel ragaszkodnak, amikor remegő ifjak állnak előttük s akik az ő igazságérzetükre vannak rászorulva.

A földmivvelésügyi tárcát megszavazták.

A képviselőház ülése.

Ma már a kormány komolyan reméli, hogy szombatig letárgyalják a költségvetést. A földmivvelésügyi tárcával ma végeztek, — természetesen megszavazták — s a többi miniszter költségvetéseinek elintézésére tulontul bő idő a hátralévő négy nap.

A mai kettős ülésről itt következik részletes tudósításunk:

A mai ülésen, amelyen *Justh Gyula* elnökölt és *Darányi Ignác* tárcájának tárgyalását folytatták, *Csöti Géza* volt az első szónok. Először is Mezőfi és a szociáldemokrácia téves tanaival akarna foglalkozni.

Elnök: Kéri, maradjon a tárgynál.

A kisgazdák helyzete.

Csöti Géza: A kisgazdák csakugyan elmaradott helyzetben vannak s ezen a télen szokásos szaktanfolyamok sem segítenek. A földmivvelő iskolák nem felelnek meg amaz igényeknek, melyeket hozzájuk fűzünk. Ezeknek gazdasági oselédeket és alkalmazottakat kellene nevelniök s a kisgazdák gyermekeit tanítaniök. Most pedig a földmivvelő iskolák végzett növendékei magasabb állásokba törekszenek. A földmivvelő iskolákat tehát ketté kellene osztani. A földmivvelőiskolák végezhetnek a körzet gazdasági életének ellenőrzését, irányítását is. A kisgazdák segítése első sorban vetőmagvak szétosztásával történhetik, ezért vetőmagállomások szervezését sürgeti. Szükségesnek tartja a közös legelők szaporítását is. A gazdasági egyesületek hathatósabb felkarolását kéri. A kis- és középbirtokosokat meg kell védeni az internacionalizmus ostromától. A költségvetést elfogadja.

Az állatsegélyezés.

Bozóky Árpád: Hibásnak mondja az állategészségügyi törvényt. A szérumokat az oltóanyagot az államnak kell termelni. A tanyai iskolákban is helyet kell szorítani a gazdasági szakoktatásnak. Határozati javaslatot nyújt be az állategészségügy bajainak orvoslására Határozati javaslatot ad be a vadászati törvény reformjára is. Szól ezután a sertésvásár bajairól. Hangoztatja, hogy a tagosítási rendszer már idejét multá s el kell törölni.

Az adókiivetés.

Fábry Károly: Elfogadja a költségvetést. Az ártéri adó helytelen kiivetése szerinte igen súlyosan érinti különösen a kisgazdákat. Sok helyütt nagyobb, mint az állami adó. Annál nehezebb a helyzet, mert az ártéri adót követelik olyan vidékeken is, ahol árvizről egyáltalán nem lehet szó. Helyesli *Bozóky*nak az ármentesítés államosítására vonatkozó indítványát. Az alföldi paraszt nem szociálista, de az igazságtalan bánásmóddal könnyen azzá tehetik.

Utána *Brediceanu Coriolán* beszélt. Különösen telepítési akcióját bírálta. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök tiz percre felelfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Csitáry Béla: A seiyem tenyésztes erősebb támogatását sürgeti. Már is jelentéktelen azok száma, akik seiyemtenyésztes után megélhetést biztosít. Ezután a felvidék vízi erejének gazdaságosabb kihasználását ajánlja a kormány figyelmébe. A költségvetést elfogadja.

Csépány Géza: Bizalmatlan a kormány iránt. Közben eltér a tárgytól, mire az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál. A földeladásról szól ezután

Elnök: Nem engedem meg, hogy erről beszéljen.

Csépány ezután a parcellázásról beszél.

Darányi és a birtok parcellázás.

Lázár Pál és *Hódy Gyula* szólta hozzá a földmivvelésügyi tárcá költségvetéséhez s végül is elfogadták. *Darányi* válaszul az elhangzott kifogásokra Elmondja, hogy mennyit tett a kormány a földmivvelő iskolák dolgában. Beszél az állategészségügyi fejlesztéséről szóló törvényről, majd a birtokok parcellázására tért át. Most is — ugymond — 70 ezer hold költöt földet parcelláztak. Két órákor szünetet rendel az elnök. Négy órákor *Justh Gyula* elnök vezeti az ülést.

Darányi folytatja a beszédét. A mén-telepek a szövetkezetek fölvirágoztatását említi föl.

Egyéb kifogások.

Nagy György a székely földek tagosítását és a kisgazdák érdekeit ajánlja a kormány figyelmébe.

HABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Gaál Gaszton azt kifogásolja, hogy a katonai kincstár olesón kapja a mentelepektől a lovakat. Darányi igazat ad Gaál Gasztonnak s kijelenti, hogy az árakat mostan fölfojzák emelni.

Abrahám Dzsó a földműves iskolák reformját sürgeti. Majd Sz. Imári Mór és Nagy Emil szólal föl, akik a költségvetést elfogadták. Tíz perc szünet után Sümegi Vilmos beszél. Dobroszlád Péter a méhészet fejlesztését ajánlja s arra kéri a minisztert, hogy a székely akciókra előirányzott 13 ezer koronát emeljék föl egy millióra. A Ház az eredeti összeget fogadta el.

A költségvetést elfogadták.

Majd a földművelésügyi tárcát a Ház teljes egészében elfogadta.

Wekerle Sándor miniszterelnök két beruházási javaslatot, nyújt be s ezután az ülés fél öt órákor véget ért.

Hajdumegye a múlt évben.

Az alispán jelentése.

Hajdumegye közigazgatásának múlt évi tevékenységéről Kovács Gyula alispán terjedelmes jelentésben számol be a nagy nyilvánosságának és a megye törvényhatóságának. A gondosan szerkesztett mű jóval felülemelkedik a sablonos hivatalos jelentések szintjén és elevenen mutatja be a megye közállapotát.

Rámutat a jelentés a megye közgyűlése által 1907. év folyamán alkotott szabályrendeletek összességére. E szerint a törvényhatóság 29 szabályrendeletet alkotott. Kiadott az alispán 460 utlevelet. A megye háztartási szükséglete 1907. évben 162.389 korona volt, ezzel szemben előirányzott fedezete 162.389 korona. Bevétele volt a megyének 189.671 korona, ezzel szemben a tényleges kiadások összege 189.671 korona volt. A tiszta megtakarítás volt tehát 591 korona.

A megye közegészségügye a múlt év folyamán kedvező volt. Született 6795 gyermek, meghalt 4385 egyén és így a szaporodás 2241. Ragályos betegségben szen-

vedett 1725 egyén, ebből elhott 179. Működött a megye területén 87 orvos, gyógyszerész van 22. Kórház a megyében van egy, szegényház egy. Házasságkötések száma a jelentés szerint 1907 ben 1753 volt.

A személyes vagyónbiztonság a múlt év folyamán teljesen kielégítő volt. Működött a megyében 74 esetben. Majd beszámol a jelentés a különféle alapokról és gondnoksági ügyekről.

Végül az egyes bizottságok megalakításairól és névsoráról közöl részletes adatokat a jelentés és ezzel a 104 oldalra terjedő jelentés befejezést nyert.

A mondvacsinált válság

Megkezdődnek a delegációs ülések.

Tegnapról mára egyszerre válsághirekkel telt meg a levegő s valahol a periferiákon azt hiszik, a képviselőház márványfalai is reszketnek az izgalomtól s Wekerle Sándor rezignáltan diktálja a végrendeletet Simkó Józsefnek.

A folyosó képe furcsa csalódást hozna azután annak, aki ilyen várakozásokkal idejön. Cs. pa derült és jólalakott képű ember, aki most elemében van, mert az ülésterem a földművelési vita során hazai hangok s friss széná-illat kavargó a levegőben, senkinek eszébe se jut, hogy a bécsi taktikázást komolyan vegye. Jóformán megse említette senki a tiszti fizetések ügyét s Wekerle Sándor miniszterelnök pompás jókedvvel tréfált el azzal, aki csak az utjába került.

Általában bizonyosra veszik, hogy csütörtökön meglesz az amugy is előkészített megállapodás. Ennek egyetlen pontja van, aminek publikálásától fél a magyar kormány, a visszaható erő. A taktikázás arra való, hogy a közön-

séget megpuhítsák. A dolog vége ugyanis az, hogy meglesz a július 1-éig való visszaható erő.

A mondvacsinált válságnak két hire van. Az egyik arról szól, hogy a legénységi zsold körül is vannak differenciák, a másik szerint a honvédelmi tárca tárgyalásának során indítványt fognak benyújtani, a melyben a honvédtisztek fizetésemelését kéri 1909 re. Ezzel elérik azt, hogy a tiszti fizetésekkel mégis a parlament foglalkozik elsőnek s megcsinálják a közös armádia tisztjei helyzetének javításához a törvényes precedenst.

A delegációk okvetlenül szeptember végén vagy októberben lesznek. Wekerle holnap délután utazik ismét Bécsbe.

Vasuti beruházások a debreczeni üzletvezetőség területén.

Kétmillió korona költséggel.

Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter a képviselőház tegnap esti ülésén terjesztette elő a vasuti beruházásokról szóló rég várt javaslatokat. Az államasutakra eső 237 millió koronányi összegből közel két millió beruházás területén eszközölköző beruházásokra. Az egyes tételek a következők:

Püspökladány állomás bővítése I. részlet 500.000 korona.

Csap állomás bővítése II. részlet 400.000 korona.

Nagykároly állomás bővítése II. részlet 200.000 korona.

Nyíregyháza állomás folytatolagos bővítése 300.000 korona.

örömsugárzó arccal „ament” mondott az egész díszes társaságnak.

En pedig halksán, csak úgy a bajuszom alatt ennyit motyogtam.

— Ugy látom e városban nagy előnyben részesülnek a katonák. Alig időzöm pár napja itt, máris három asszonyt ismerlek, aki...

Elosendesedtek. Egy gombostű esett a földre. Három asszony nyult egyszerre piros zavarban utána. De valamennyi láthatóan ijedten kérde önmagáról: „vajon nem e én vagyok az egyik...”

Voltak tízen az asszonyok...

A szelid oroszlán.

Valahol, nem is olyan régen olvastam e kis mesét. És szólt egy fiatal nőstény oroszlánról.

Bezárva volt e szép fenévad vasrá-osos óriás ketreczben. Ha nem is boldogan. Pihenve, elfelejtette már a multat — a szép vadont, a szabadságot. Szelidítő gazdája jó bánt vele. Elni, inni eleget kapott.

Néha azonban mégis ki ki sandított a vasrácsok mögül. Fel-felordított. De csakhamar lomhán terült el ragyogó, szép sörényén. Belenyugodva a változhatatlanba.

Sokan bámulták, nézték messziről e fenséges állatot. De senkinek sem volt

Oh, hol van az álom,

Mit alattuk szőttem?

Az a világ, ami

Akkor állt előttem?

Hová lettél, hová

Ábrándok világa?

Te maradtál csak belőle,

— Széthullóba, veszendőbe —

Ákácfavirága!

Szabolcska Mihály.

Apróságok az életből.

Irta: Somló Erzsé.

*

Zsuron.

Egy zsuron ültük el az időt a napokban. Idegen városban, idegen emberek között. Sokan voltunk.

Szűresölgettük a gőzölgő, forró teát. Falatoztuk az izletes szendvicseket. Nagyan folyt a kedélyes társalgás. Ömlött a jóhiszemű pletyka.

És szólt egy a sok közül. Erkölcseire büszke asszony.

— Amint látom, X-né ma újra elmaradt. Nem csoda. Szegény asszony. Rémesen elfoglalja a deli hadnagyoska. Sértő bahotával, „persze perszével”,

Akácfavirág.

Tele van a város

Akácfavirággal,

Akácfavirágok

Édes illatával.

Bolyongok alattuk

Ebren álmodozva,

Mintha minden egy akácfa

Nekem virágozna!

Mintha e nagy utcák

Lármája élülne,

S körültem a város

Faluvá szépülne;

Mintha otthon járnék

A mi kis falunkba:

Ráósmerek illatáról

Minden akácunkra!...

... Akácfa erdőség,

Kicsi falum képe,

Gyermekkorai álmom

Ezer szép emléke:

Milyen gyönyörűség

Gondolni is rátok,

Házunk előtt bolyongató

Akácfavirágok!

Megnyit

a „Nizzai virágosarnok és nagykertészet” Debreczen, Főter, a „Fehérlő” szálloda mellett. A legdivatosabb kivitelben készít virágrendezeteket, menyasszonyi, névnap, lakodalmi, eljegyzési és mellcsokrokat, ünnepi, gyász és pompakoszorúkat. Legjutányosabb áron szállít szabadisz növényeket, pálmákat és minden más kerti növényeket.

Személyzeti és munkáslakóházak építése 100.000 korona.

Egészségügyi berendezések 50.000 korona.

Nem tartozik ugyan a debreczeni üzletvezetőség területébe, de a debreczeni közönséget közelről érdekli Szolnok állomás, amelynek kibővítésére második részletképp 350.000 koronát fordítanak. Ezzel együtt 1 millió 900 ezer koronára rugnak a debreczeni üzletvezetőség területén esz-közlendő beruházások költségei.

A városi birtokok épületei

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután ülést tartott a városháza kistermében. Az ülésen városi birtokok bérlőinek kérését tárgyalták. A kérések arra irányulnak, hogy a város alkalmat adjon a bérlet birtokokon cselédlakások, istállók építésére. A kérések teljesítését a bizottság különböző feltételek mellett javaslatba is hozza a közgyűlésnek. Az előadók kijelentéseiből megértettük, hogy a város birtokain elavult s már alig használható épületek vannak. Ezeknek kijavitása illetőleg új épületek létesítése a város egyenes érdeke.

Az ülés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be:

A város vajdai mintegy 300 kat. hold kiterjedésű földjét Steinfeld Mihályné bérlő, ki annak területén különféle épületeket, gazdasági felszereléseket és berendezéseket létesített. Most kéri a tanácsot, hogy ezeket megfelelő áron vegye át a város tulajdonába. A közgyűlés annak idején e birtokon való beruházásokra megszavazott egy nagyobb összeget, melyből körülbelül 5000 koronát nem vettek igénybe.

A bizottság ennél fogva javasolja a közgyűlésnek, hogy a város 5000 koronáért vásárolja meg a birtok létesítményeit.

bátorsága megzavarni élete sivár nyugalmát.

Míg egyszer — arra tévedt egy szilajvérű ifjú izgatta e fenséges állat nagy nyugalma. És csupa kedvtőlésből bolygatni kezdte. Apró, fehér kavicsokkal dobálta.

Az oroszán csak feküdt. Még farkát sem mozgatta. Sűrű aranyos köntöse felkapta egyengette kis ütéseket. És így egészséges, szép teste mit sem érzett.

Az ifjut mindez még jobban izgatta. Egyre szaporábban dobálta a hegyesjű kavicsokat, melyek már véresre sebeztek a rab állatot.

Villogó, dühös tekintettel mérte végig nyugalma rablóját. Ezt látva, vérszemet kapott az ifjú és egész közel lépett a ketrec szájához. És minden szenvedélyével dobálta a hegyes köveket. Megfeledkezve, hogy egy vadállat királlyal áll szemközt.

Végre az oroszánban is felébredt szunyadozó vad természet. Rémes ordítással rontott neki a rácsnak. Vaskos karmaival, óriási erejével döngötte döngötte a ketrecet. Kifelé akart törni minden áron békés élete háborgatójához.

Az ifjú azonban a — szilajvérű, bátor ifjú ijedten, lélekszakadva futott, futott meszire — vissza még nem is tekintve...

A városnak Roohlitz Iván által bérelt pallagi birtokán már használhatatlan a régi cselédlakás és istálló helyén újakat kell építeni. Az építési költség 12000 koronába kerül. Király Gyula tanácsnok javasolja, hogy az építést engedélyezzék. A bizottság javasolja az építést, oly feltétellel, hogy a bérlő az építési költségek 8 százalékát fizesse évi bérletdíj címén.

A város Szikigyakor nevű birtokának bérlője, Bleier Albert kéri a tanácsot, hogy neki 12 évre adják meg a bérletet a mostani szerződésben megállapított 6 év helyett. Ez esetben ő mintegy 10.000 korona értékben különböző gazdasági épületeket fog emelni. A bizottság javasolja a kérés teljesítését.

A városnak özv. Fancsovics Mihályné bérletében lévő birtokán 2 négyzetes cselédlakást kell építeni mivel a régiekben lakni már nem lehet. Erre vonatkozólag a bizottság elfogadja Aczél Géza indítványát, mely szerint a bérlő fizesse az építésnél szükséges fuvar s a költségek felének 5 százalékát évi bérlet díj címén.

Jelen voltak Vecsey Imre elnöke alatt: Magoss György dr., Király Gyula, Juhász Ignác, dr. Tüdös János, dr. Fehér Ferenc, Aczél Géza, Rickl Antal, Varga Károly.

Apénzügyi tisztviselők kongresszusa.

Támadás az intéző bizottság ellen.

Rátót-Debreczenben cím alatt a „Polgár” című fővárosi lap tegnapi számában egy a valóságnak meg nem felelő és határozottan rosszakaratu cikk jelent meg, amelyben a debreczeni kongresszus sikerének ellenségei Ézsau köntösébe bujva, megtámadják a debreczeni kongresszus intéző bizottságát, azt állítván róla, hogy legutóbbi ülésén oly határozatot hozott, amely szerit a fővárosi nagy magántisztviselő szervezeteket nem hívja meg a kongresszusra.

A cikkből annyira kilóg a lóláb, hogy mi arra hosszabb válaszadás szükségét fennforogni nem látjuk és csak annyit jegyzünk meg, hogy kár minden lépésért amit ellenünk tesznek, kár minden garasért amit értéktelen cikkeik leadására tékoznak és hasztalan minden erőlködés, mert a kongresszus lelkes és fenséges hangulatát megzavarni nem engedjük.

A kongresszus százas bizottsága rendületlenül, eszének és lelkének minden erejével fog továbbra is küzdeni amellett a lobogó mellett, amely az önálló pénzügyi tisztviselő nyugdíjgyűlését írta zászlajára és jöhet dér és jöhet fagy, jöhet eső és vihar és ami egyremegő-önérdek ármánya, ellenség indulata a kezünkbe ragadott lobogót idegen kézre jutni nem hagyjuk. A kongresszus szervező bizottsága a zászlójával él és a zászlójával bukik.

Eppen ezért uraim, ne is forszirozzák tovább ezt az ügyet. Mint okos és józan emberek lássák be, hogy itt már nincs az önök számára kikelet és ha úgy tetszik vonuljanak melegebb vidékekre. Ha annyira nem biznak ügyünk sikerében, hát jól van — várják be türelmesen a dolog végét, akkor úgy is csak Önökhöz jövünk vissza; ha pedig sikert látnak a mozgalmunkban miért törnek erővel a boldogulásunk ellen. Hagyanak minket békében, mert mi nem bántottuk Önöket.

Am ha ezek dácára minden áron harcolni akarnak hát mi a harcot is felvesszük Önökkel. Az Önök tábora nagyobb, de a miénk lelkesebb. Am jöjjenek ellenünk Goliát módjára rostélyos sisakkal, törrel, dárdával, buzogánnyal mi Dávid példájára pásztorbottal, parityával állunk ki a küzdőterre.

Önök vetették el a kockát és mi nyugodtan várjuk azt a napot, amely az Önök napját elhomályosítja. Eddig csak arra törekedtünk, hogy csak az ujjabb tisztviselőket nyerjük meg mozgalmunk tagjainak, most azonban okunk lesz rá, hogy a régieket is elszedjük Önöktől.

Kongresszusi meghívót a történetek után azt hisszük fölösleges lesz küldeni.

Czira Endre.

a Forgalmi bank főkönyvelője.

Esküvő a halálos ágyon.

Egy kalandos élet vége.

A jogszigorú tragédiája.

Az esküvő, az életnek az a derűs, mosolygós fordulója, ritkán jön összekötésbe az élet szomorú befejezésével. A mirtusz koszorút a halálos ágyal együtt nem szokták emlegetni s ez a kis történet — amelyről most szamosújvári tudósítónk értesít — éppen azért nem tartozik az érdektelenek közé.

A vőlegény, Kertész Aurél, egy beesett arcú, sápadt beteg ember, aki lábában égő arccal, alig hallhatóan mondta ki az igent, jobb napokat látott nem is olyan régen.

A fiatal jogászyerek egy napon arra ébredt, hogy valamelyik jóakaró rokona halála előtt gondolt rá s huszezer koronát hagyott neki.

A fiatal ember a helyett, hogy az egyetemre iratkozott volna egyik kétes hírű, ugynevezett magánzsiniképezde hallgatója lett. Természetesen horribilis tandíj lefizetése után lett része a nagy dicsőségben. Az igazgató urak megsejtették benne a pénzes fiút, akit a végletekig lehet pumpolni.

Kertész Aurél pedig egyáltalában

A segítség.

Szent Anna szobra előtt térdel egy ifjú bánatos leány. Esdve kér, könyörög fájdalma enyhítéséért. Visszaimádkozza hűtlen szerelmesét.

— Áldozz oltáromon, — mondja méltóságáteljesen a szobor.

Mohó örömmel dobja be egész kis vagyonát a perselybe a leányzó. Boldog reménnyel távozik. Napról-napra várja szerelmesét. A lassu lépteken járó boldogságot. Ez azonban csak késik. Nem jön.

Akkor halja a leány, hogy ismeretlen tettesek kirabolták a Szent Antal szobor perselyét...

Találkozás.

Hőfőhár lovak vágattak büszkén ifjú mátkapárral. Mennyegzőre

A templom előtt kanyarodott az ut. Fekete lovak lépdelték busan, fejet horgasztva. Nehéz lépésekben. Gyászkoscsit húztak. Temetésre. Odaszóllott nekik a fehér ló:

— Még ti is beszéltek. Nektek nehéz a teher. Hát akkor mi mit szóljunk?...

A lelkiismeret.

Az asszony szól. „A lelkiismeret legyen mindig könnyű.”

Válaszol a férfi: Bohó! hiszen mindig is az, — mert nincs.

Asztalos József női divat áruházában Kossuth-u. 4.

Naponta érkeznek tavaszi ruha kelme újdonságok.

nem fukarkodott a pénzzel; szórta két kézzel az aranyakat. Az örökös éjjelezés azonban megártott a szervezetének. Egy napon arra ébredt, hogy nemcsak pénze nincs, hanem beteg testben lélekben egyaránt. Az igazgató pedig hamarosan kitétte a szűrét a pénztelen Kertésznek.

Végző elkeseredésében fináncnak csapott föl, majd visszatért Szamosujvárra a fegyintézetben vállalt irnoki állást.

Közben megismerkedett egy csinos szamosujvári polgárleánnyal. Megszerette s a leány is viszonzta a szerelmet. Viszonyuk nem maradt következmények nélkül: egy kis fiuk született. Kertész feleségül akarta venni a leányt, nevet akart adni gyermekének, ebben a szándékban azonban megakadályozta a pusztító kór. A tüdővész ágybadöntötte a szegény embert. A leány éjket töltött betegágyánál, azonban a leggondosabb ápolás sem tudta egészségessé tenni.

Utóbb már maga Kertész nem reménykedett felgyógyulásában. A végén aztán azt határozta el, hogy a betegágyban esküszik meg.

Pénteken délelőtt fél tizenkét órákor megjelent a háznál az anyakönyvvezető és összeadta a halál küszöbén álló vőlegényt s a viruló egészségű leányt, aki azonban sápadtan, megtörtén monda ki az igent a kérdésre.

És csakugyan jó volt sietni az esküvővel. Délután négy órákor kiszünetelt Kertész Aurél. Csöndes, nyugodt volt az elindulás, egy tragikus életnek szomorú befejezője.

Vasárnap délután temették el Kertészt. Egész Szamosujvár részvéte kísérté el az utolsó utra.

Zilahy Gyula bucsuja.

Köszönet a közönségnek.

A debreczeni nagy színház ma már üresen áll. Az utolsó kelleket is elhordták s Zilahy Gyula társulatával már Nyiregyháza játszik. Az utolsó akkord, amely az első szezonból megmaradt az Zilahy Gyulának, alant bucsulevele, amit a közönséghez intéz s amelyben a köszönő sorokon kívül ott van csöndes rezignációként a mentegődzés is.

A színház körül legutóbb fölmerült kellemetlen körülményeket olyan akadálynak sorolja föl Zilahy, amely sokszor bémító vonást huzott művészi tervein. A levelet, amely vázolja különben Zilahy tiszteletes ambícióit itt közöljük teljes egészében.

Bucsu.

A mai napon véget ért a színházi szezon, amelyre a magyar színművészet iránti rajongó lelkesedésem teljességével az igazi és legnemesebb művészi és színirodalmi törekvésektől eltelve készültem, annak kezdetén.

Szép terveim keresztülvitelében nem egyszer akadályoztak meg gátló körülmények, különösen a legutóbbi hetekben, amikor társulatom öt elsőrangú énekes és drámai tagjának súlyos természetű betegsége, valamint az énekes ensemle egyik oszlopos tagjának családi gyász megakadályoztak abban, hogy a tervezett játérenddel végezhessem be a szezon.

A legnagyobb sikerű énekes és drámai ujságok mindenike bemutatóra került

e szezonban, kivéve a Tatarjárást, melynek premierje a fent vázolt sajnálatos véletlen folytán a jövő színi évadra halasztatott el. A mi az elmúlt szezonot illeti, mindent elkövettem, hogy Debreczen nagy művészi érzékkel bíró műértő közönségének kívánságait teljesíthessem. Dacára a tenorista hiánynak, megfelelő áldozatok árán vendégművészeket szerződtettem s gondoskodtam a komoly zeneművészet érvényesítéséről is számos opera-előadás keretében.

A közönség kitüntető pártfogása bizonyította, hogy munkásságom nem maradt eredménytelen, amiért is most a válság pillanatában az őszi viszontlátásig szeretetteljes tisztelettel mondok köszönetet a közönségnek. Társulatom szervezése befejezést nyert. A legtöbb ujonnan szerződött tagot — bár talán az u. n. pótszezonban nem is volt alkalmuk még érdemük szerint megismertetni készségeiket, a közönséggel rokonszenves fogadtatásban részesített a közönség és a sajtó egyaránt. Remélem, hogy az ősztől kezdve már szerződött tagok is hasonló fogadtatásban fognak részesülni, ennek reményében vagyok köszönetemnek ismételt nyilvánításával

Debreczen, 1908. május 19.

Tisztelettel

Zilahy Gyula,

Thaly Kálmán Debreczenben.

A képviselő megérkezése.

Debreczen város első kerületének országgyűlési képviselője, Thaly Kálmán dr., ma este Debreczenbe érkezett. A mostani látogatásnak nincs politikai célja, a képviselő csupán azért jött, hogy résztvegyen a holnap kezdődő református egyházkerületi közgyűlés tanácskozásain.

A pályaudvaron impozáns fogadtatást készítettek a képviselő számára a függetlenségi párt tagjai és a közélet előkelőségei üdvözölték Thaly Kálmánt abból az alkalomból, hogy betegsége óta először látogat el Debreczenbe. Ott voltak a többek között: Kovács József polgármester, Vécsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsos, Magoss György t. ügyész, Végh-Gyula rendőrfőkapitány, dr. Varga Lajos, dr. Juhász Ignác, Nagy Sándor, dr. Kiss György, Márton Imre pártelnök, Haranghy Sándor, Ifj. Kertész István, Kertész Mihály, Kertész János, Kovács Lajos, Kovács János, Polgári József, Zöld István, Nagy Pál törvényhatósági bizottsági tagok és a református presbitérium tagjai közül is számosan.

Mikor a hét órai gyorsvonat berobogott és az egyik első osztályú kocsik ablakánál feltűnt Thaly Kálmán alakja, a pályaudvar közönsége lelkesen éljenezte az ős képviselőt. Az első osztályú váróteremben Márton Imre pártelnök üdvözölte Thaly Kálmánt, aki meghatottan köszönte meg fogadtatását.

A képviselő Debreczenben való időzése alatt Kovács József polgármester vendége lesz.

Tömeges mérgezések Szováton.

Riadalom egy iskolában.

Végzetes cukorka vásárlás.

A közeli Hajduszovát községben tegnap délután tömeges mérgezési eset történt. Egyszerre 12 iskolás gyerek lett rosszul egyik ottani iskolában s valamennyinek betegségét festett cukorka élvezése okozta. A végzetessé válható szerencsétlenség híre villám gyorsan terjedt el a községben s érthető megrökönyvést keltett. A csendőrség az esetről szintén tudomást szerzett és megindította a bünygyi eljárást. Ennek során lefoglalta a mérgezést okozó cukorkákat s azokat vegyelemzés végett beküldte a debreczeni vegyvizsgáló állomásra. A nem mindennapi esetről szováti tudósítónk a következőket jelenti.

K. Nagy Sándor hajduszovátai tanító tanítványai közül tizenketten tegnap délután, a kora ebéd utáni órákban, elmentek az iskolához közel fekvő Leitner és Gottlieb féle boltba és ott ugynevezett „arany füstű” cukorkákat vásároltak. Ezt az édességet a nagyszombati cukorkagyár hozta forgalomba és a Leitner cég is onnan vette. A cukorka díszes kiállítású s így a gyermekeknek igen tetszik. A többi díszítés között a cukorkán egy rézkérreg is van, amely aztán hosszas állás után oxidálódik és így rézmérrel vonódik be. Ezt az illető kereskedők bizonyára nem tudták és a cukorkákat minden gyanu nélkül adták el a gyermekeknek. Az iskolásfiúk a vett cukorkát jóízűen el is fogyasztották, azután mint akik jól végezték dolgukat, játszani kezdtek.

Lassankint azonban a rézmérleg megkezdte működését és ennek aztán a gyermekek megbetegedése lett a következménye. Először csak szédülést éreztek, de később a tanító legnagyobb meglepetésére eszméletlenül rogytak össze és dőtek ki a padokból. K. Nagy Sándor elküldött dr. Bagi Gyula községi orvosért, a ki megvizsgálta a gyermekeket s a tünetekből rögtön konstataálta, hogy mérgezés történt. Látván az ebből fejlődő végzetessé válható veszélyt, azonnal hozzálátott a gyermekek megmentéséhez: ellenmérgeket hoztatott és gyomormosást alkalmazott a fiukon.

A lelkiismeretes és éppen jókor érkezett orvosi segílynék meg is volt a kellő eredménye, amennyiben a megmérgezett gyermekek egymásután nyerték vissza öntudatukat. Kocsira tették őket és hazaszállították valamennyit szülei lakására. A gyermekek az orvosi gyógykezelés következtében már csaknem valamennyien túl vannak a veszélyen, ha kellő időben nem jutnak orvosi segítséghez, talán mindannyian elpusztulnak.

A tömeges mérgezésről táviratilag tett a szováti csendőrség jelentést a debreczeni kir. ügyészségnek, amely intézkedett a nyomozás folytatása iránt. A rendőrség lefoglalta a mérgezést előidéző cukorkákat, amelyeket a debreczeni vegyelemző hivatal vizsgál felül, s ennek véleménye döntő lesz a bünygyi eljárás további folyamára. A cukorkák színezését előre láthatóan el fogják tiltani, mert a szováti eset nem első, nem is utolsó és még az is megtörténhetik, hogy orvosi segítség dacára is halálozásokat fog okozni

Petrol Neruda

Kitűnő ha víz üvegje 1 korona 50 fillér. Készül: Neruda Nándor gyógyszerkereskedésében, Budapest IV. Kosuth Lajos-utca 7. — Raktár: Hauthner Alfréd, Arany angyal gyógyszerháza Debreczen, Piac-u. 50.

UJDONSÁGOK.

— **A király állapota.** Bécsi tudósítónk telefonálja: Schönbrunnból jelentik: A király állapota állandóan kedvező. A király ma délelőtt már rendes sétáját végezte a Kammergartenben, mire visszatért lakosztályába, hol íróasztalánál dolgozott.

— **Az ügyvédek nyugdíj javaslatát elfogadták.** Budapestről táviratozzák: Az igazságügyi tanács Nagy Dezső elnökletével ma ülést tartott, amelyen az ügyvédek nyugdíjáról szóló javaslatot elfogadták. A javaslatot Bakonvi Samu dr. országgyűlési képviselő s Heinrich Antal szölte hozzá. Az ülésen megjelent Günther Antal igazságügyi miniszter és Meskó László.

— **Az osztrák delegáció ülése.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák delegáció pénteken délután ülést tart, amelyen a közös delegációs ülések dolgait fogják megvitatni.

— **Uj törvényszéki bíró.** Debreczeni Barna dr. a debreczeni ítélőtábla tanácsjegyzője, járásbíró a király a nyíregyházi kir. törvényszékhez helyezte át törvényszéki bírói minőségben.

— **Az új ipartörvény tárgyalása** a kamara munkatermében szerényen folyik. Tegnap két gyűlés volt az építőiparra vonatkozó rendelkezések megbeszélése céljából, egyiken az építőmesterek, másikon a kőművesmesterek vettek részt. Mindkét gyűlésen Stegmüller Árpád szakosztályi elnök elnökölt. Szávay Gyula titkár, Rácz dr. segédtitkár és Sávay Zoltán fogalmazó voltak az előadók. Holnap, szerdán délután három órakor ugyan a tárgyan az ácsipar meghívott képviselői tartanak ülést.

— **Válság a debreceni munkásbiztosító igazgatóságában.** Jelentettük, hogy a debreceni munkásbiztosító pénztár igazgatósága tegnap tartott ülésen Strelinger Győző dr. debreczeni nőorvos egy szavazattöbbséggel a pénztár orvosává választotta. E választásnak ma kellemetlen következményei támadtak. A vezetőség tagjai között a választás körüli formások dolgában ellentétek merültek föl, amelyek során Debreczeni Jenő és Dózsa György alelnökök ma lemondtak állásukról. A választást hir szerint meg fogják fölebbezni.

— **A színművészeti akadémia előadásai.** Az országos színművészeti akadémia végzett növendékeinek előadásai elé érhető érdeklődéssel tekint Debreczen város közönsége. A kis tarsulatot a legjobb hír előzi meg. Székesfejervárott, Sátoraljaújhelyen, Kassán, Miskolcon és Eperjesen eddig előadásokat tartottak, mindenütt a legmelegebb elismerés hangján nyilatkoznak művészetükről. Hihetetlenül Debreczenben is a legteljesebb elismerést fogja kiérdemelni a fiatal művészek ambíciója, tudása. A három estére tervezett előadásokat holnap este kezdik meg Molière „Tartuffe” című híres vigjátékával. Csütörtökön Rovetta hatalmas szín-

műve a Becstelének, pénteken pedig a Regényesek körül színe. A jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál 9—12 ig, délután 3—5-ig.

— **A polgári iskolák szakfelügyelője Debreczenben.** A polgári iskolák szakfelügyelet szempontjából a miniszteriumtól megbízott iskolalátogatók alá vannak rendelve. A debreczeni polgári iskolák szakfelügyelője, Koleszár Lajos bánffyhungyadi polgári iskolai igazgató egy egész hétig végezte látogatását a kereskedő-társulat fú és a zsidó hitközség leány iskolájában. Mindkét helyen meghallgatta a tanítótestület minden tagjának a tanítását és a látogatás befejeztével befejeztével beható értekezleten számolt be tapasztalatairól. A miniszterium küldöttje igen meg volt elégedve a fú, valamint a leány polgári iskola eredményével s általában a két iskola magasabb színvonalával. Viszont a tanítótestületek arról győződhetnek meg, hogy a miniszterium bizalma egy rendkívül képzett, széles látáskörű és méltányos gondolkozású férfura esett, midőn Koleszár Lajost választotta ki az iskolalátogatás nehéz és kényes tisztségére.

— **Eljegyzés.** Kopár Károly helybeli órással eljegyezte Kováts Rózsika kisasszonyt, Kováts Balázs kertész kedves leányát.

— **Eltűnt a kalauz.** Az enyhe májusi éjszakában döcögve, pöfékelve haladt az egri vicinális Füzesabony felé. Az utasok nyugodtan aludtak, csak a kalauz járt fel-alá a kocsik lépcsőin. A vicinálisok kalauzainak nem kellemes a mesterségük. Kint kell állniok a lépcsőn és sokszor életveszélyes cirkuszi produkciót kénytelenek végezni, hogy a szívesen haladó vonat egyik kopéjáról a másikra ugorhassanak. Az egri vicinális kalauza egész éjszaka tornázott a szűk, rozoga vonatlépcsőkön. Mire pirkadni kezdett az ég és ébredni kezdtek a nyugodtan szundikáló utasok, a kalauz eltűnt a vonatról. Eltűnt, elveszett. Hová, merre, azt nem tudta senki. Bizonyára elálmosodott a szegény ember és leesett a vonatról. A vicinálisnak ijedtében elállt a lélekzete, gyökeret vertek a kerekei. Mit csinál egy vicinális kalauz nélkül? De aztán, mert a kalauz nem került meg, s a vicinálisok általában kötelességtudóak, a megriadt utasok visszaültek a vonatba, amely szomorúan döcögött tova, Füzesabony felé. Mert, hiába, tulságosan késni még a vicinálisnak sem szabad...

— **A Széchenyi ünnepély** alkalomával a debreczeni főiskolai énekkar május hó 24 én Bihardioszegén, a felállítandó második óvoda-alap javára a Timmel féle vendéglő összes termeiben zártkörű táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. Belépti-díj személyenként az I—VIII. sorokban 3 korona, a többi helyeken 2 korona. A közebéd déli 1 órakor. Ebéd jegy 2 korona 40 fillér. Aki a közebédén résztvenni óhajtának, jelentkezzenek 20-ig Antalóczy Sándor pénztárnok urnál. Ugyancsak 5 nála válthatók előre a hangversenyre szóló belépti-jegyek. A hangverseny kezdete este fél nyolc órakor.

— **Elveszett okiratok.** Koch Imre kereskedőségét tegnap egyik debreczeni szállásadáson elvesztett két elismerő oklevélet és egy munkakönyvet. A rendőrség

figyelmezteti a közönséget, hogy az illető nevére kiadott igazolványokkal senkit el ne fogadjon, hanem szolgáltatassa át az okmányokat a rendőrségnek.

— **Megmérgezett fürdővendég.** Eszékéről táviratozzák: A lipiki fürdőben tegnap Kralert, valamint Paplicseket és nejét, akik egy penzió tulajdonosai, letartóztatták és a pozsegai törvényszék fogházába kísérték. A letartóztatottak ellen az a gyanu merült föl, hogy egy fiatal, Michels I. nevű porosz, aki utóbb Münchenben lakott és aki 38 000 márka elskasztása után megszökött és a lipiki fürdőt kereste föl, megmérgezték és kirabolták. Michels I. Lipiken pizarul költséget és hirtelen meghalt. Alapos ok merült fel, hogy a penzió tulajdonosai Michelt megmérgezték és kirabolták. Kraler és Pavlicsek házaspár letartóztatása nagy feltűnést keltett és a törvényszék széleskörű vizsgálatot indított. Michelnél hirtelen bekövetkezett halála után 1300 koronát találtak.

— **A dánosi rablógyilkosság** fő tárgyalása még a mai napon, sőt előre láthatólag holnap is a kérdések megszövegezésével telik el. Az ügyész vádbeszéde csak csütörtökre várható. Nem bizonyos tehát, hogy a szenzációs bűnpörben egyáltalán lesz-e még e héten ítélet.

— **Rossz mérlegek.** A debreczeni rendőrség néhány hét óta valóságos raziát folytat a hamis mérlegek körül. Tegnap öt hamis mérleget sikerült elkobozni, amit Dobos József rendőrbiztos át is szolgáltatott a bűnügyi osztálynak. Boldizsár Kálmán dr. tb. tanácsnok a rendőrbiztos jelentése alapján elrendelte a hamis mérleggel dolgozó kereskedő ellen a bűnügyi vizsgálatot.

— **Elégett apáca.** A Markó-utcai Jó pásztor kolostorban tegnap vacsorát főzött Peigarp Anna 32 éves apáca, a kályhából kipattant szikra meggyújtotta ruháját és a lány súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a Rókus kórházba szállították.

— **Ellopott bicikli.** Ma délután 3 bicikli-lopást jelentettek a rendőrségen. Eltűntek az Armer Sándor Mester-utca 29. számú lakásáról, Suchán Rezső vasártéri villanyszínházából és Rosenberg Béni Bádagos utcai boltjából a bicikliket. A kerékpárok ellopását feljelentették a rendőrségen, ahol a nyomozást megindították.

— **Veres Sándor hangversenye.** Veres Sándor, az operaháznak volt tagja, aki gyönyörű bariton hangjával jelentős hírnévre s népszerűsége tett szert, hangversenyt rendez Debreczenben. Veres Sándor szerdán és csütörtökön lép föl a Debreczen-sőrcsarnok korthelyiségében.

— **Női zenekar a Magyar Királyban.** A budapesti hírneves első elite női zenekar Radics Frida primás vezetése alatt ma estétől kezdve belépti díj nélkül a Magyar Király kávéházban hangversenyzik. Fagyalt, jegeskávé és kitűnő kávéházi italokról valamint előzékeny kiszolgálásról legjobban gondskodik és számos látogatót kór tisztelettel Erős Jakab kávé.

— **Kabaret színpad.** Ma este Gerő József új kuplékat énekel — A zsidó tüzlő, Csillag Izsó fővagyász.

— **Gumi gallérok és Gumi köpenyek** óriási választékban érkeztek Halmágyi Sámuel női felöltő áruházában.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerészről Simonffy u. 2. sz. a.

Pongyola remek választékban 5 forint Halmágyinál.

— **Uj virág és festő minták** nagy választékban, kölcsön kapható Thaisz Arthur papirnagykereskedésében „Bika” szálloda mellett.

— **Valódi amerikai és angol tenniss lapda verők (rakettek) lapdák, hálók és teljes tenniss pálya felszerelések a legjutányosabban Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

— **Pénz, szivar és oxigaretta tározák, női kézi táskák, kézi bőrdöngők, utazási kellékek és pipere cikkek a legolcsóbban beszereshetők Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Gyilkosság a testvér védelmében.** Részletesen megírtuk tegnap Baranyi Sámuel hajduszoboszlói lakosnak ügyét, aki gyilkosság vádjával állott a debreczeni törvényszék esküdtbirósága előtt. Ebben a szenzációs bűnyűben, amelynek előzményeit ismertettük, ma tartották meg a vád és véd beszédeket. Az esküdtek fél egy óraker vonultak vissza s két óraker hirdették ki a verdiktet. A polgári bírák erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondták ki bűnösnek Baranyi Sámuel, akit a törvényszék hat évi fegyházra és ezer korona kártérítésre ítél. A vádlott s védő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

Esküdtszéki tárgyalás. Dede Károly szoboszlói lakosnak ügyével, aki ellen halált okozó súlyos testi sértésért emelt vádat a debreczeni ügyészség, holnap foglalkozik a törvényszék esküdtbirósága.

REGÉNY-CSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

12. **Regény.**

Kövesberky félni kezdett, hogy a szomorúság leányának már egész természetévé válik s azért egy szép napon kirkult az ő rég szorongatott mondókájával, tudniillik, hogy miután mulik az idő és semmi sem mulik gyorsabban, mint az ifju leányok évei, s miután neki az a kívánsága, hogy egyetlen gyermeke sorsa még az ő életében rendbe legyen hozva s miután az őrnagy Vilma kezét az atyjától már úgy is rég megkérte s Kövesberky rendkívül örvend is, mert kedvére valóbb vő a kerek világon nem található, ő tehát Vilma kezét oda is igézte s reményli, hogy az ő kedves egyetlen szeretett gyermeke ellentmondással nem is szándékozik szüleit megszorítani, hanem jegyet vált Albert von Gufhdenckenthal őrnaggyal.

Vilma egy cseppet sem volt meglepetve atyjának e nyilatkozata fölött, mert azt rég belátta, hogy az őrnagy, ki még fiatal ember volt, az öreg ur barátsága kedvéért oly szorgalmasan nem igen járt volna a házhoz; azt is rég észrevette még Andor idejében, hogy atyja az őrnagyot jobban szeretné vejeül, s végül meghatotta a gyöngédség, másfél évig nem háborították meg őt esendes szomorúsága közepett. E nemes gyöngédség úgy az őrnagy mint atyja kívánsága részére igen megszédítette Vilma hajlamait, jól nevelt, szelid gyermek lévén, látta azt is, hogy édes anyja most már mennyire óhajtaná az őrnaggyali egybekelését, s miután szomorúságával már úgy is eléggé

lehangolta másfél éven át szüleit, hogy azok egészen belőregedtek, újabb but nem akarván nekik okozni, ellentmondás nélkül elfogadta atyja ajánlatát.

Az elfogadás minden halasztgatás nélkül megtörtént, s a törvényes kihirdetési idő után az esküvő is. Az őrnagy szabadságoltatta magát, s az új pár a szülők áldása s könyei után nászutra indult Olaszország felé. Az őrnagynak az alpesek közötti birtokára, melyet anyarszróli nagybátyjától Bramando Adám olasz nagykereskedőtől örökölt.

Vilma, ki a szülői háznál szigorú felügyelet alatt nőtt fel, az intézet falsín kívül csak otthonával volt ismerős s a nagy világot csak a tudományos könyvekből ismerte. Kinek lelkét ábrándos látványgyal töltötték el Vámbéry és Szemere Bertalan utleírásai, kinek szép egyenes jellemét nem ficzimitották ki a válogatás nélkül olvasott regények; valódi élvezettel kelt utra, hogy megismerte a művészet bájos hazáját: Olaszországot.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Déli Jég és Viszontbiztosító Társaság magyarországi osztálya Budapest, Váci-u. 20. az „Adria” bizt. társ. házában

Teljesen befizetett alaptőke 3.000.000 kor.
Tartalékok . . . . . 4.044.516 „

Összes biztosíték 7.044.516 kor.

Ezen, az „Adria biztosító társulat” védnöksége alatt megalakult társaság biztosít különféle terményeket jégkár ellen a legkedvezőbb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

Biztosítási ajánlatokat elfogad az alulírt debreczeni vezérügynökség Arany János-u. 1. sz. és ennek összes kerületi ügynökei. Déli jég és viszontbiztosító társaság Debreczeni vezérügynökség Leszky — Váradi.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908. május 19.

Készaru 5 olcsóbb, határidők rendkívül ingadozó, a nap folyamán 10—15 filléres variációk fordultak elő, este mátsusiak sziláron, októberiek lanyhán zárultak.

1908. áprilisi buza	—
1908. májusi buza	11.26.—27
1908. októberi buza	10.08.—10
1908. áprilisi rozs	—
májusi rozs	10.00.—01
1908. októberi rozs	8.81.—82
áprilisi zab	—
1908. májusi zab	7.10.—11
októberi zab	6.81.—82
1908. szeptemberi tengeri	6.55.—57
1908. augusztusi tengeri	6.69.—61

Tavaszi Női Divat

újdonságok.

Sima és mintázott női kezűm és divatelmékből gyönyörű választékot tartunk.

Angol és Francia Bluz szövetek a legújabb kivitelben.

→ **Divat Bluz-selymek** ← a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

→ **Fekete és színes divat sapornyókból** ← remek választék.

Állandó nagy raktár fekete gyászelmékből.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház. Kínálatuk kivánságra készséggel szolgálunk.

Alapított 1893. évben.

Halmágyi

Sámuel

áruház

Debrecen, Piac-utca a főpostával szemben.

Blous osztályban:

Fehér battiszt blous	—	frt. 3.50-461
Színes zephir blous	—	„ 3.—
Battiszt blouse eorü	—	„ 3.75 „
Rózsaszín és vil. kékh. blous	—	„ 3.80 „
Pongis selyem blous	—	„ 5.—

Pongyola osztályban:

Mosó pongyola remek színekben	—	frt. 5.—
Francia delain pongyola	—	„ 7.50
Francia battiszt pongyola	—	„ 6.—
Rendkívül nagyságu pongyola	—	„ 6.—

Aljosztályban:

Pepita szövet alj berakott	—	frt. 4.—
Angol szövet alj divat	—	„ 3.25
Bordü. és divat alj	—	„ 10.—
Lüster alj minden színben	—	„ 5.—

Az összes raktáron levő eredeti Tavasz Modellek és mindennemű felöltök, gallérok, kimónák, az idény előrehaladottsága és tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árak mellett árusítattnak.

Gyász aljak, Gyász blousok, Gyász pongyolákból állandó nagy raktár!

Külön mérték osztály.

Szolid olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

394—1908. P.

**DEUTSCHNÁL
MINDENKOR FRISS**

pörkölt és darált kávék

kaphatók

Placz-utca 38. Hatvan-utca 9.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruha- és blouzekelme ujdonságok

Volle de laine

ruha vászon — angol zephyr

Cyönyörű női napernyők

óriási raktára!

Habig kalap

ujdonság

csak

Fenyő Sándor

üzégnél.

Megnyilt

A Párisi

Nagy Bazár

Dégenfeldtér (kenyér-piacz.) 7.

szám alatt

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zavatzky Leo

női és férfi divat üzlete

Debreczen, Placz-utca 16.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek!

Blousok, napernyők, gyermek ruhák, szoknyák, harisnyák, csipkék, szallagok, ruhadíszek, nyakkendő, zsebkendő, gallérok, női és gyermek kötények, női és férfi fehérneműek.

Legnagyobb választékban művirágok!

Hirdetés.

A presbitérium közhírré teszi, hogy a választók névjegyzéke az E. T. I. t. cz. 19. §-a értelmében az egyházi számvevői hivatalban ez évi május 15-től 25-en esti 5 óráig közszemlére kitétetik, hol ezt bárki megtekintheti és ellene ez idő alatt írásban felszólamlást adhat be az egyházi számvevőnél, a felszólamlására hozandó határozat ellen pedig június hó 5-től 20 áig az espereshez felebbezéssel élhet.

Debreczen a reform. egyház presbitériumának 1908. évi márczius hó 14-ik napján tartott gyűléséből.

Jégszekrények

legolcsóbb árban

Lám Sándor

üveg és porcellán raktárban

DEBRECZEN,

Piacztér 5. szám.

„John” mosógép

„Hungária”

mángorló

kovácsolt vasállványon.

Mosdó-készletek.

Tejszállító-kannák.

Kerti-padok,

Tűzhelyek

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében

DEBRECZEN, Placz-utca 23.

Ingyen varrógép és kerékpár

árjegyzéket kap mindenki

Piacz-utca 83. szám alatt

hol Singer és Ta cégnek bizom nyoss, egy elsőrendű varrógép és kerékpár nagy raktárt nyitott

Frischman Vilmos cég alatt

hol is állandó nagy raktárt tart, kizárólag csak valódi amerikai és angol gyártmányu karikahajós és szivarhajós u. m. Singer, Czentral, Bobin, varrógépek, valamint mindennemű felszerelési cikkekkel. **Kedvező havi és heti részletfizetésre is. Tíz évi jótállás.**

A n. érdemű vevőközönség szives pártfogását kérve tisztelettel

Frischman Vilmos

Singer és Ta bizományosa

Piacz-utca 83. szám alatt.

A nálam vásárolt gép tulajdonosait ingyen megtanítom varni, szabni és mindenféle himzésre.

Utazók felvételnek.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági cikkek és mindennemű alkat-részek állandó raktára.

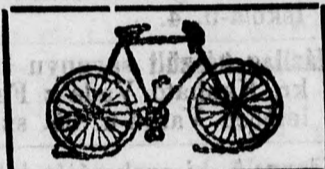
Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelozást és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamosági R. T.

debreczeni épi esztergályosága

(Placz-u. 72.) által kétéltetnek.

Szakszerű felvi gosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítást, csatlakozókat és szerelvényeket is vállalunk.

Telefon sz. 508. Telefon sz. 309.

Tavaszi és nyári férfi-, fiu- és gyermekruhák

órlási választékban a legolcsóbb árban

Grünfeld Adolf és Társa

üzletében kaphatók

DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett (sarok bolt.)

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Modern interzálás háló szoba berendezések, igen szép tolettével, fényezve és mattban eladók. Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Mindenes cseléd kerestetik abbáziai magyar orvos családnál. Tisztességes fiatal leány ajánkozzék dr. Glück József orvoshoz, Abbázia, Villa Dalibor czimen.

Postakertben a libavásárral szemben eladó építkezéshez használható száraz vályog. Éztekezhetni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Pénzürosnó azonnali belépésre felvétetik Harmathy könyvüzletébe, Fűvészkert-u. 14 szám alatt.

Külön bejárati butorozott szoba kiadó Hüvelyes-utca 7.

Butorok azonnal eladók Leichtmannál Széchényi-utca 40

Magán-detektiv ajánkozik a legdiszertebb megfigyelésekre és nyomozásokra megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Házilag készült savanyu káposzta kilója 8 kr. Kapható Vadász Ferenc fűszer üzletében Varga-u. 35. sz.

Könyvelő, ki szakmáját jól érti és mérlegképes, felvétetik. Csakis írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Nálam ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

József királyi herceg-utca 60. számú ház eladó. Értekezni ugyanott.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Perfekt könyvelő (mérlegképes) azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Réz gállez Jutá fonal, Rafia Hánesot a legolcsóbb árban. S naponta friss érkezésű vaj és Liptói turó kapható. Darvas Miksa fűszer üzletében Teleki és Deák Ferenc utca sarok.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia-u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

Modern interzálás háló szoba berendezések, igen szép tolettével, fényezve és mattban eladók. Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Rafia kötelek 1 kiló 30. és 36 krajozár Réz gállez és juta fonal kötelek a legolcsóbb árban, naponta friss érkezésű friss teavaj Glúknél Péterfia-utcán kapható. Ugyanott egy fiu tanulóknak felvétetik.

Vizsgázott vinczellér felvétetik. Czim a kiadóba.

Több évi irodai gyakorlattal bíró kisasszony precíz gépirénő ajánkozik. Czim a kiadóban.

Szegény sorsu embereknek biztos megélhetést nyújtunk. Czim a kiadóhivatalba.

Rózs kereskedő segéd (Aradról) Debreczenben alkalmazást keres. Igen jó eladó. Czim a kiadóban.

Uveg, tükör, porcellán és zománczozott edényeket a legolcsóbban árusít **Knöpfler Izidor**

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.
Edények kölcsönözletnek.
Tanuló felvétetik.

Legjobb órák,

legszebb ékszer

szolid árban jóállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piac utca 42.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. sz.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdéi megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kérésére is.

As igazgatóság.

Mc Cormick

amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

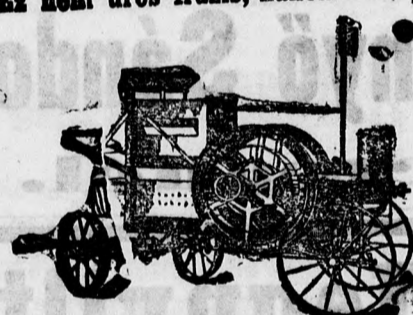
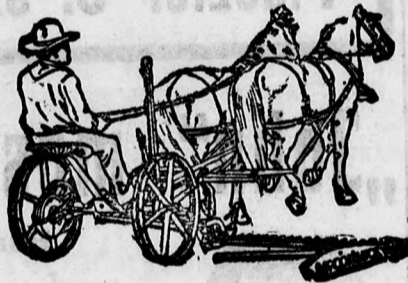
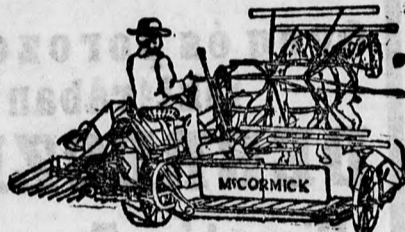
Mc Cormick kévekövő-arató-

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Dezses gyártmányokról az új képek katalógusokat kívánatra bé mentve küldjük.

Vezérképviselő: Pauchli Béla, Hajdunánás.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szén-savdús,
RENDKIVUL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és tövényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-zervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muskhong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasí dőn.

